

Ιστορίες επιτυχίας σε σχέση με το νέο τρόπο προσέγγισης της ανάπτυξης του νησιού

Η αξιοποίηση και η ανάδειξη των μοναδικών φυσικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών πολλών τόπων, σε συνδυασμό με τη διάδοση και την εμπέδωση των πρακτικών του εναλλακτικού τουρισμού, έχουν οδηγήσει στη δημιουργία μιας νέας επιχειρηματικότητας με ήπια χαρακτηριστικά, που υπακούει στις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και έχει βρει γόνιμο έδαφος σε πολλές περιοχές της Ευρώπης, αλλά και της χώρας μας. Στο χώρο των Κυκλάδων είναι γνωστές αρκετές περιπτώσεις επιχειρήσεων που, τα τελευταία χρόνια, διέκριναν τα πλεονεκτήματα των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, αξιοποίησαν τις Δυνατότητες των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και προσανατόλισαν με επιτυχία τη δραστηριότητά τους προς την κατεύθυνση αυτή.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα αυτής της νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας στα νησιά των Κυκλάδων είναι, μεταξύ άλλων:

- Το Κέντρο Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού Τήνου ΕΠΕ - "Diving in Blue" που επικεντρώνει τη δραστηριότητά του στην ανάπτυξη του καταδυτικού τουρισμού, οργανώνοντας σεμινάρια κατάδυσης και ημερήσιες εκδρομές με ταχύπλοο φουσκωτό σκάφος σε γειτονικά νησιά, βραχονησίδες και περιοχές χωρίς οδική πρόσβαση. Παράλληλα το Κέντρο δίνει τη δυνατότητα στους επισκέπτες της Τήνου να ασχοληθούν με την πεζοπορία, την ορεινή ποδηλασία και τη χαμηλή αναρρίχηση χωρίς σχοινιά.
- Το «Αγρόκτημα Μαρούλης – Το κόκκινο τρακτέρ» στην Κέα είναι ένας οικογενειακός ξενώνας αγροτουρισμού κατασκευασμένος με σεβασμό στο περιβάλλον και στα πρότυπα της αιγαιοπελαγίτικης αρχιτεκτονικής, μέσα σ' ένα όμορφο αγρόκτημα 27 στρεμμάτων. Οι επισκέπτες του μπορούν να παρακολουθήσουν μαθήματα μαγειρικής και να δοκιμάσουν τα βιολογικά προϊόντα - μαρμελάδες, πικάντικες σάλτσες, γλάσο κ.ά. -, που παράγονται επί τόπου με τα καλύτερα υλικά και χωρίς συντηρητικά.
- Το Κέντρο Ναυταθλητισμού της Θηρασιά Α.Ε. που λειτουργεί στο ομώνυμο νησί, μια περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους απέναντι από την Οία της Σαντορίνης. Το Κέντρο στεγάζεται σε ένα όμορφο παλιό κτίριο συλλογής και φόρτωσης πορσελάνης και επικεντρώνει τη δραστηριότητά του στα σπορ των καταδύσεων, της ιστιοπλοΐας και της κωπηλασίας, δίνοντας την ευκαιρία στους επισκέπτες να συνδυάσουν την ψυχαγωγία με τον αθλητισμό.
- Τα 5 αυτόνομα πετρόχιστα τουριστικά καταλύματα που δημιούργησε ο κ. Ματθαίος Πανταζόπουλος στην παραλία της Άχλας στην Άνδρο, μέσα σε μια ευρύχωρη ιδιόκτητη έκταση, τα οποία χρησιμοποιούν πρωτοποριακά συστήματα για την παραγωγή και την εξοικονόμηση ενέργειας και νερού. Οι κατοικίες είναι επιπλωμένες με φυσικά υλικά σε γήινους τόνους, παρέχουν όλες τις απαραίτητες φυσικές ανέσεις χωρίς να καταστρέφουν το φυσικό οικοσύστημα της περιοχής και διαθέτουν αυτόνομο σύστημα βιολογικού καθαρισμού.

Στο πρότυπο αυτό συγκρότημα σερβίρεται σπιτικό φαγητό, φτιαγμένο με μεράκι, από βιολογικά λαχανικά και επιλεγμένα τοπικά προϊόντα.

Θέλοντας να στηρίξει, να καταγράψει και να κωδικοποιήσει σε μεγαλύτερη κλίμακα και άλλα αποκαλυπτικά στοιχεία - πέρα από τα ήδη γνωστά - για την εναλλακτική επιχειρηματική δραστηριότητα, η Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε. προχώρησε στη διεξαγωγή μιας έρευνας που εντοπίζει και αναλύει παραδείγματα επιχειρήσεων, από την Ελλάδα και την Ευρώπη που, η καθεμία στο είδος της, έχουν διανύσει ήδη μια επιτυχή διαδρομή, επιβεβαιώνοντας τη διαπίστωση ότι η μοναδικότητα ενός τόπου αποτελεί το πιο σημαντικό πλουτοπαραγωγικό του κεφάλαιο.

Κύριος στόχος της έρευνας υπήρξε η καταγραφή «καλών παραδειγμάτων» ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα και σε άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε. στους τομείς «περιβάλλον» και «πολιτισμός», ώστε τα συμπεράσματά της να συμβάλλουν στη βελτίωση του επιχειρηματικού γίνεσθαι των Κυκλάδων. Ως «καλά παραδείγματα» επιχειρηματικότητας αναζητήθηκαν εκείνα τα οποία ξεφεύγουν από το τυποποιημένο τουριστικό προϊόν - που υπακούει στην αντίληψη ότι η Ελλάδα είναι μόνο ήλιος, θάλασσα και διασκέδαση - και επικεντρώνουν, με επιτυχία, τη δραστηριότητά τους στην αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου και τη διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς καταφέροντας να διευρύνουν αισθητά την τουριστική περίοδο.

Στο κείμενο της έρευνας εντοπίζονται σημαντικά παραδείγματα από την Ιταλία (Ουμβρία και Τοσκάνη), την Κύπρο και τη Φιλανδία και παρουσιάζονται συνοπτικά δεκαεπτά παραδείγματα από όλη την Ελλάδα με αναφορά στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, ενώ αναλύονται διεξοδικά τέσσερις περιπτώσεις επιτυχημένων ελληνικών επιχειρήσεων αυτού του χαρακτήρα.

Οι δεκαεπτά ελληνικές επιχειρήσεις που παρουσιάζονται συνοπτικά είναι:

1. Επιχείρηση τουρισμού περιπέτειας «ΟΙΚΟΠΕΡΙΗΓΗΤΗΣ» στην Κερκίνη Σερρών
2. Κέντρο Υγροτόπων Ροδιάς στη Στρογγυλή Αμβρακικού
3. Δήμος Τυχερού, δίπλα στη λίμνη Τυχερού του νομού Έβρου
4. Ξενοδοχείο ΜΠΟΥΡΑΖΑΝΗ στην Κόνιτσα
5. Ξενώνας ΕΛΑΙΩΝΑΣ στις Ροβιές της Β. Εύβοιας
6. Όμιλος ξενοδοχειακών μονάδων Grecotel
7. Πιλοτικό έργο Διαχείρισης Απορριμμάτων ΔΙΑ.ΔΥ.ΜΑ.
8. ΕΥΡΩΘΗΡΑΜΑ στους Μεταξάδες Έβρου
9. ΤΕΧΝΟΠΟΛΗ ΣΤΟ ΓΚΑΖΙ - Αθήνα
10. ΜΥΛΟΣ Α.Ε. - Θεσσαλονίκη
11. «ΜΥΛΕΛΙΑ»
12. «ΜΑΣΤΙΝΑ SHOP»
13. Ξενώνας ΜΟΑΡΑ στο Νυμφαίο
14. Αρχοντικό Βουρλή στη Σύρο
15. Ξενοδοχείο «ΜΠΡΑΤΣΕΡΑ» στην Ύδρα
16. Αρχοντικό Αργυρού στη Σαντορίνη

Οι τέσσερις ελληνικές επιχειρήσεις που αναλύονται διεξοδικά είναι:

1. Το αγρόκτημα «ΑΜΦΙΚΑΙΑ» στον Παρνασσό
2. Ο οικισμός της «ΜΗΛΙΑΣ» στο Νομό Χανίων
3. Το δίκτυο αγροτουρισμού στον Αποκόρωνα Κρήτης
4. Η αίθουσα τέχνης «ΑΠΟΘΗΚΗ» στην Ερμούπολη Σύρου